

Skandia Liv

rappport om bolagets styrning

rapport om bolagets styrning

bolaget

Livförsäkringsaktiebolaget Skandia, Skandia Liv, är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Skandia Liv är ett dotterbolag till Försäkringsaktiebolaget Skandia, Skandia, som ingår i Old Mutualkoncernen. Eftersom försäkringstagarna i Skandia Liv står för riskkapitalet i bolaget och bolaget inte får dela ut vinst till aktieägaren, finns det en rad särskilda regler som syftar till att skydda försäkringstagarnas intressen. Till grund för styrningen av bolaget och dess dotterbolag ligger bland annat försäkringsrörelselagen (med särregler för så kallade hybridbolag av Skandia Livs slag), bolagsordningen, de av styrelsen beslutade riktlinjerna för intressekonflikter, en ägarstyrningspolicy som beslutats av bolagsstämman i Skandia Liv samt andra riktlinjer för styrning. Även avtal mellan Skandia Liv och dess moderbolag har betydelse för styrningen.

regelverk

Det viktigaste regelverket för bolagets styrning finns i försäkringsrörelselagen. Den innehåller dels regler som svarar mot reglerna i aktiebolagslagen för vanliga aktiebolag, dels särregler för att skydda försäkringstagarna. Skandia Livs verksamhet drivs enligt ömsesidiga principer, vilket bland annat innebär att resultatet tillfaller försäkringstagarna. Finansinspektionen ges i många fall i lagen rätt att utfärda bindande föreskrifter för försäkringsbolag. Finansinspektionen har också lämnat rekommendationer för styrning och kontroll av finansiella företag, så kallade allmänna råd.

Bolagsordningen slår fast att Skandia Liv inte får dela ut vinst till aktieägaren. I bolagsordningen finns regler om styrelsens sammansättning. Den följer lagens regler om att styrelsen ska ha en majoritet av oberoende ledamöter varav en är en försäkringstagarledamot som inte är utsedd av stämman. I den ägarstyrningspolicy som beslutats av bolagsstämman anges bland annat att bolaget ska ha en heltidsanställd vd samt självständigt ska hantera vissa funktioner som till exempel aktuarie- och juristfunktionerna. Enligt policyn ska, i den utsträckning styrelserna i Skandia Liv och Skandia bedömer det lämpligt, driften av vissa verksamheter skötas gemensamt. Ägarstyrningspolicyn anger bland annat att Skandia Liv ska tillhandahålla försäkringsprodukter med en trygghetsprofil som erbjuder ett långsiktigt sparande med garanti eller trygghet vid sjukdom, olycks- eller dödsfall. Avkastningen ska fördelas mellan försäkringarna på ett skäligt sätt. Skandia Livs styrelse beslutade 2003 om strikta och detaljerade riktlinjer för transaktioner och andra relationer mellan Skandia Liv och Skandia. Senare infördes ett krav i lag att alla livbolag som inte får dela ut vinst ska ha riktlinjer av detta slag. Skandia Liv och Skandia träffade hösten 2004 ett princip- och ramavtal om sitt samarbete. Principerna i ramavtalet utvecklas i olika uppdragsavtal med uppdrags-specifikationer för de skilda funktioner som omfattas av samarbetet. En tydlig process finns för att säkerställa att ansvarsfördelningen i samarbetet är klar och att riktlinjer och processer följs upp. Utöver nämnda interna regelverk finns ett stort antal interna policier och riktlinjer som reglerar verksamheten. Skandia Liv följer Svensk kod för bolagsstyrning i tillämpliga delar.

bolagsstämman

Skandia Livs moderbolag Skandia äger samtliga aktier i Skandia Liv och beslutar vid bolagsstämman. Eftersom det bara finns en aktieägare har ingen valberedning utsetts. Bolagsstämman är Skandia Livs högsta beslutande organ. Vid den ordinarie bolagsstämman fastställs resultat- och balansräkning, två revisorer väljs och ledamöter i styrelsen väljs (förutom en försäkringstagarledamot och arbetstagarrepresentanter). Det beslutas också om arvoden till styrelseledamöter och revisorer. Stämman fastställer att rörelse-resultatet ska överföras till eller tas ur konsolideringsfonden (en fond bestående av försäkringstagarnas överskottsmedel som hör till bolagets egna kapital, det vill säga riskkapital). Beslutanderätten hos stämman ligger, som nämnts, hos Skandia som är Skandia Livs enda aktieägare. Styrelsen i Skandia godkänner Skandia Livs strategi och affärsplan inom ramen för affärsplaneringen för Skandias division Nordic. Stämman fastställer därefter affärsplanen.

styrelsen

Styrelsen är enligt försäkringsrörelselagen ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Den beslutar om Skandia Livs strategiska inriktning, utser vd och fastställer policyer, riktlinjer och instruktioner. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll, och har i anslutning till utvecklingen av affärsstrategin genomfört en riskanalys. Till styrelsens uppgifter hör att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över bokföring och tillgångsförvaltning. Den följer löpande Skandia Livs verksamhet, ekonomiska resultat och kapitalförvaltning. Till hjälp i denna uppföljning har styrelsen en egen oberoende internrevision som rapporterar direkt till styrelsen. Styrelsen hanterar även frågor om riktlinjer för förmåner till anställda i Skandia Liv och dess dotterbolag. Den beslutar om lön och andra förmåner till vd och chefen för internrevision i Skandia Liv. Styrelsens vida beslutanderätt inskränks av bolagsstämmans ensamrätt att besluta i vissa frågor och möjlighet att besluta i andra frågor som inte uttryckligen hör till styrelsens eller vd:s ansvar. Besluten får inte innebära att värden förs från Skandia Liv utan att det finns rent affärsmässiga skäl för Skandia Liv. Enligt försäkringsrörelselagen ska mer än hälften av ledamöterna i en styrelse i ett ej vinstutdelande försäkringsbolag vara oberoende. Med oberoende ledamot avses en person som varken är anställd i bolaget, anställd eller styrelseledamot i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag. Skandia Livs styrelse består för närvarande av elva ledamöter, varav sju inklusive ordföranden är oberoende. Styrelseledamöternas ställning redovisas i presentationen av respektive ledamot i Skandia Livs årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Åtta av styrelsens ledamöter inklusive ordföranden är valda av bolagsstämman. En ledamot är utsedd av en särskild försäkringstagarkommitté. I styrelsen ingår två ledamöter som de fackliga organisationerna utser enligt lag.

För Skandia Liv gäller en särskild regel i försäkringsrörelselagen för jäv vid styrelsesammanträden. Regeln innebär att när avtal och tvister mellan Skandia Liv och dess moderbolag behandlas i styrelsen, får en styrelseledamot med koppling till moderbolaget inte delta. Vd i Skandia Liv är adjungerad till styrelsens sammanträden.

revisionsutskottet

Styrelsens revisionsutskottet följer kontinuerligt revisionsarbetet inom Skandia Liv och dess dotterbolag. Utskottet behandlar dessutom alla väsentliga redovisningsfrågor och finansiella rapporter. Utskottet är även ett forum för samverkan med och mellan den interna och den externa revisionen. Utskottet verkar genom sitt arbete för att säkerställa en god intern kontroll, främst avseende den finansiella rapporteringen i bolaget, och därmed en ordning som är väl förenlig med Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag. Ekonomienheten, Internrevision och enheten för Riskstyrning och riskkontroll är instrument i detta arbete. Utskottet bereder även styrelsefrågor som rör transaktioner mellan Skandia Liv och dess moderbolag. Förutom de externa revisorerna och chefen för internrevision, är såväl bolagets ekonomichef som vd närvarande vid utskottets sammanträden. Samtliga ledamöter är oberoende. Enheten för Riskstyrning och riskkontroll svarar för den övergripande operativa styrningen och uppföljningen av såväl affärsrisker som operationella risker och rapporterar löpande till revisionsutskottet.

Rapportering från internrevisionen till utskottet

Skandia Livs internrevisionsfunktion är direkt underställd styrelsen. Internrevisionens arbete är riskbaserat och utförs enligt den plan som godkänns av revisionsutskottet. Internrevisionens arbete omfattar operationell effektivitet och ändamålsenlighet, regelefterlevnad samt finansiell rapportering. Samordning sker med Skandia Livs externa revisorer i syfte att öka effektiviteten. Chefen för internrevision rapporterar direkt till Skandia Livs revisionsutskottet samt informerar löpande vd i Skandia Liv och chefen för internrevision i moderbolaget Skandia.

placeringsutskottet

Styrelsens placeringsutskottet följer utvecklingen och förvaltningen av Skandia Livs placeringstillgångar och granskar att förvaltningen sker i enlighet med styrelsens placeringsriktlinjer. Riktlinjerna anger ramarna för hur Skandia Livs tillgångar ska placeras, hur risker inom placeringsverksamheten ska mätas, begränsas och kontrolleras samt hur resultatet i förvaltningen ska rapporteras. Placeringsutskottet beslutar om övergripande fördelning i tillgångsslag och förbereder styrelsebeslut i placeringsfrågor. Vd är ledamot i placeringsutskottet. Samtliga ledamöter utom vd är oberoende. Under hösten 2008 har utskottet haft fler sammanträden än normalt på grund av finanskrisen.

kundutskottet

Styrelsen har ett kundutskott för kontakt på styrelsenivå med företrädare för kundintressen. I kundutskottet kan en dialog föras som främjar en god kontakt med kunderna. Utskottet bereder inte styrelseärenden. Samtliga ledamöter är oberoende.

försäkringstagarkommittén

Försäkringstagarkommittén utser en försäkringstagarledamot i styrelsen. Kommittén består av Gunnar Holmgren (ordförande), Gunilla Berg, Ulf Mikaelsson och Bengt Rydén.

styrelsens arbete under 2008

Skandia Livs styrelse har under 2008 haft tolv sammanträden. Styrelsen har behandlat löpande ärenden, beslutat om riktlinjer för verksamheten samt fastställt affärsplanen.

Dessutom har styrelsen fortsatt att analysera frågan om strukturen för ägandet av riskkapitalet i Skandia Liv, dels med stöd av ett utredningsarbete som bedrivs gemensamt med moderbolaget, dels med stöd av egna externa experter.

Styrelsen har vid flera sammanträden behandlat principer för en omorganisation. Genom den nya organisationen koordineras i högre grad Skandiabolagens resurser i två affärsområden; Privat och Företag.

Verksamheten i dotterbolagen i Danmark har särskilt be-lysts.

Styrelsen har justerat konsolideringspolicyn och har behandlat överskottshanteringen i ljust av finanskrisen.

Styrelsen har också antagit nya placeringsriktlinjer och har utvärderat det egna arbetet genom ett intervjuförfarande.

Styrelsen har också under året hållit flera strategi- och fördjupningsseminarier.

Slutligen har styrelsen gått igenom följderna av utfallet i skiljeförfarandet rörande kapitalförvaltningen.

Översikt över ledamöternas närvaro vid styrelsens och utskottens sammanträden

Ledamöter	Styrelsen	Placerings- utskottet	Revisions- utskottet	Kund- utskottet
Bo Eklöf	12	7	5	3
Elisabet Annell	12		5	3
Gunnar Holmgren	11	7	5	
Bertil Hult	10			
Monica Lindstedt	12			3
Sverker Lundkvist	12	7		
Lars Otterbeck	9			
Gunnar Palme	5		1	
Leif Victorin	4			
Dahn Eriksson	12			
Sonja Wikström	5			
Johan Pamp	8			
Styrelse- suppleanter				
Ulf Sundevåg	2			
Bengt Carlberg	10			
Marita Odélius- Engström	7			
Gert-Ove Zettergren	4			

* Närvarande per telefon

Vd, Bengt-Åke Fagerman, är ordinarie ledamot i placeringsutskottet.

ordförandens roll

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och följer, genom kontinuerliga kontakter med vd, bolagets löpande utveckling och frågor av strategisk karaktär. Ordföranden företräder bolaget utåt i vissa övergripande frågor. Ordföranden har även kontinuerliga kontakter med ordföranden i styrelsen för Skandia Livs moderbolag och dess vd.

vd:s roll

Vd ansvarar för bolagets löpande förvaltning. Vd är bland annat ledamot i styrelsen för dotterbolaget Diligentia som förvaltar merparten av fastighetsinnehavet i Skandia Livkoncernen. Vd ingår även i ledningen för den Skandiamensamma divisionen Nordic. Ansvarsuppdelningen inom vd:s ledningsgrupp har reglerats i en särskild instruktion beslutad av vd.

uppgifter om ledamöter

Bo Eklöf

Ordförande och oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2004. Ledamot i revisionsutskottet, kundutskottet och placeringsutskottet.

Född 1941, jur. kand. vid Uppsala universitet.

Tidigare anställd i Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF), bolagsjurist vid Gränges, chefsjurist och administrativ direktör vid Atlas Copco, vice vd i SAF, vd och styrelseledamot i SPP (nuvarande Alecta och SPP). Ordförande i Stiftelsen för Finansforskning, ledamot av Kungliga Vetenskaps societeten. Tidigare ledamot av Uppsala universitets styrelse (konsistoriet) och ordförande i Stiftelsen Kapitalmarknadsgruppen. Tidigare styrelseledamot i diverse svenska börsbolag och ett amerikanskt försäkringsbolag (Home Insurance Corp) samt styrelsesekreterare och representant för koncernledningen i flera av Atlas Copcos dotterbolag.

Elisabet Annell

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2003. Ordförande i revisionsutskottet och ledamot i kundutskottet.

Född 1945, pol. mag. vid Stockholms universitet.

Auktoriserad revisor i KPMG och konsult inom Corporate Finance. Tidigare vd och koncernchef för Univero-Group, vd i Tönnerviksgruppen och Sifo Group, vd och strategikonsult i SMG samt vice vd i MGruppen. Styrelseuppdrag i Atria Scandinavia, Teligent, JM, TradeDoubler, Catella, Öresundsbron och Lantmännen.

Gunnar Holmgren

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2002. Ledamot i revisionsutskottet och placeringsutskottet.

Född 1957, ekon.lic. vid Stockholms universitet. Generaldirektör för Försvarets Materielverk. Tidigare bland annat vd för Sveriges Försäkringsförbund. Erfarenhet av styrelsearbete i bank- och försäkringssektorn från bland annat SBAB och Stadshypotek. Lång erfarenhet av ägarstyrningsfrågor både inom privat och statlig bolagsverksamhet.

Bertil Hult

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2007.

Född 1956, civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm. Anställd som Nordenchef i Skandia sedan 2007. Sedan oktober 2008 verkställande direktör i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Tidigare CEO på Vinge i Stockholm och affärsområdeschef på Carnegie Investment Bank med ansvar för Asset Management & Private Banking. Ett flertal styrelseuppdrag inom Skandiakoncernen. Styrelseordförande i Asia Growth Investors AB samt eTurn Capital Management AB. Styrelseledamot i Q-MED AB (publ), Försäkringsförbundets Serviceaktiebolag och British-Swedish Chamber of Commerce.

Monica Lindstedt

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2006. Ordförande i kundutskottet.

Född 1953, civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm. Forskarstudier vid EFI. Tidigare vd för bland annat Tidningen Folket, Bonniers Fackpressförslag, Eductus och Previa. Grundare, tidigare vd och numera styrelseordförande i Hemfrid i Sverige. Medgrundare till tidningen Metro. Styrelseledamot i Uniflex och Telge Energi. Tidigare styrelseuppdrag i bland annat Capiro, Lantmännens koncernstyrelse, JM, Systembolaget och Posten.

Sverker Lundkvist

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2005. Ordförande i placeringsutskottet.

Född 1943, civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm. Tidigare vd i Dresdner Bank Stockholm och Köpenhamn, tidigare finansdirektör i Incentive och Gambro. Ordförande i Dreber Lundkvist & Partners, styrelseledamot i Tysk-Svenska Handelskammaren samt Nordiska museets och Skansens Vänner. Ledamot av Kungliga Musikaliska Akademiens förvaltningsnämnd.

Lars Otterbeck

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2007.

Född 1942, ekon. dr. och docent vid Handelshögskolan i Stockholm. Tidigare vd i SPP (nuvarande Alecta och SPP). Ordförande i Försäkringsaktiebolaget Skandia, Hakon Invest, Näringslivets börskommitté och Forskningsstiftelsen SSE-MBA. Vice ordförande i Tredje AP-fonden och Kollegiet för Bolagsstyrning. Ledamot i styrelserna för Old Mutual plc. och Svenska Spel. Tidigare bland annat vice ordförande i SAF.

Gunnar Palme

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008. Ledamot i revisionsutskottet.

Född 1954, jur. kand. vid Stockholms universitet. Tidigare vd och CEO i Assi Domän och Munksjö samt tidigare anställd och vice vd i Atlas Copco. Tidigare CEO och ordförande i Finn Power. Ordförande i Ung Företagsamhet i Sörmland. Tidigare ordförande i Bewator och Rexell samt styrelseledamot i Sydsvenska Kemi.

Leif Victorin

Oberoende försäkringstagarledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008.

Ledamot i kundutskottet.

Född 1940, civilingenjörsexamen och tekn.lic. vid Chalmers tekniska högskola. Tidigare anställd, Sverigechef samt chef för Skandia Norden i Skandia. Tidigare vd för Skandia Liv.

Vice ordförande i försäkringstagarföreningen ProSkandia.

Tidigare styrelseuppdrag i Skandias styrelse samt andra styrelseuppdrag inom Skandia samt för Autoliv, Sophiahemmet och Anticimex.

Dahn Eriksson

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2007.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1962, civilekonomexamen vid Uppsala universitet. Anställd i Skandia Liv sedan 2001 på ekonomienheten. Tidigare skatterevisor och IT-revisor på Skattemyndigheten i Stockholm. Styrelseledamot i Saco-föreningen i Skandia.

Sonja Wikström

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1952, högskolestudier inom ekonomiområdet. Anställd i Skandia sedan 1985 på kundserviceenheten. Styrelseledamot i FTF-föreningen i Skandia. Tidigare suppleant i Skandia Livs styrelse.

Johan Pamp (lämnade styrelsen under 2008)

Ej oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse 2007–2008.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1977, gymnasial utbildning. Anställd inom Skandia Livs kundservice- och affärsenhet fram till 2008. Styrelseledamot i FTF-föreningen i Skandia fram till 2008.

styrelsesuppleanter**Marita Odélius Engström**

Ej oberoende suppleant i Skandia Livs styrelse sedan 2007.

Född 1961, civilekonomexamen vid Uppsala universitet.

Ekonomichef och anställd i Skandia sedan 2002. Tidigare auktoriserad revisor hos KPMG och försäkringsredovisningsexpert på Finansinspektionen. Ett flertal styrelseuppdrag inom Skandia koncernen.

Bengt Carlberg

Ej oberoende suppleant i Skandia Livs styrelse sedan 2003.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1951, gymnasial utbildning med akademisk påbyggnad.

Anställd i Skandia sedan 1976 som försäkringsrådgivare.

Styrelseledamot i FTF-föreningen i Skandia, tidigare styrelseuppdrag i Företagareförbundet och i stiftelsen Jobs & Society.

Ulf Sundevåg

Ej oberoende suppleant i Skandia Livs styrelse sedan 2008.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1958, gymnasial utbildning med akademisk påbyggnad inom IT. Anställd i Skandia sedan 1995 inom IT. Styrelseledamot i FTF-föreningen i Skandia.

Gert-Ove Zettergren (lämnade styrelsen under 2008)

Ej oberoende suppleant i Skandia Livs styrelse 2007–2008.

Arbetstagarrepresentant.

Född 1962, gymnasial utbildning. Anställd i Skandia sedan 2000 inom IT. Ordförande i FTF-föreningen i Skandia. Ledamot i Skandiabankens och Skandias styrelser.

styrelsesekreterare**Lars Begendal**

Född 1953, chefsjurist Skandia Liv. Styrelsesekreterare sedan 2003.

verkställande direktör**Bengt-Åke Fagerman**

Född 1954, civilekonomexamen vid Stockholms universitet, MIL managementutbildning och Skandias interna försäkringsutbildning. Anställd i Skandia sedan 1978.

Affärsområdeschef inom Skandias Sverigeorganisation 1989–1995, chef för affärsområde Företag inom Skandia Liv 1995–1997, chef för Skandia Marknadsstöd, SMS, 1997–2001. Vd för SMS 2001–2002. Vice vd för Skandia Liv, 2002–2005, vd för Skandia Liv sedan 2005. Ordförande i Livförsäkringsutskottet inom Sveriges Försäkringsförbund. Styrelseledamot i Diligentia, Skandia A/S Danmark, Skandia Livsforsikring A/S Danmark, Skandia Livsforsikring A A/S Danmark och Skandia Link Livsforsikring A/S Danmark. Ingår i ledningen för den Skandiagemensamma organisationen division Nordic. Vd har inget delägarskap i företag som Skandia Liv har betydande affärsförbindelser med.

ersättning till styrelseledamöter och företagsledning

Ersättningen för 2008 till styrelseledamöter och företagsledning framgår av not 37 i Skandia Livs årsredovisning.

aktivt ägande

Skandia Livs styrelse har en policy för utövandet av ägande i de företag som ingår i Skandia Livs värdepappersportfölj. Policyn tar främst sikte på svenska aktiemarknadsbolag där Skandia Liv är en av de större ägarna. Företrädare för Skandia Liv deltar i valberedningar i ett relativt stort antal bolag men endast i undantagsfall tar anställda i Skandia Liv uppdrag som styrelseledamöter i noterade bolag. Ett sådant styrelseuppdrag ska godkännas av Skandia Livs styrelse.

revisorerna

Som ett led i åtgärderna för att säkerställa försäkringstagarnas intresse i Skandia Liv har Skandia Liv och dess moderbolag skilda huvudrevisorer. Vid bolagsstämman 2007 utsågs Deloitte och KPMG Bohlins till revisorer till utgången av 2008 års ordinarie bolagsstämma. Auktoriserade revisorn Svante Forsberg, Deloitte, är huvudansvarig revisor. Huvudansvarig hos medrevisorn KPMG är auktoriserade revisorn Thomas Thiel. Valet av revisorerna har skett efter beredning i revisionsutskotten i såväl Skandia Liv som dess moderbolag. Svante Forsberg är även revisor för Anticimex, Connecta, Fabega, Digital Vision, Lannebo Fonder och Stockholm Vatten. Thomas Thiel är även revisor för bland annat SKF, Atlas Copco, Swedish Match, Ratos, Axfood, Peab Industri och Skandia. Under 2008 har Deloitte endast utfört revisions- och revisionsnära uppdrag åt Skandia Liv. De externa revisorerna arbetar väl koordinerade med Skandia Livs interna revision. Den interna och externa revisionen redovisade under året en gemensam riskanalys där funktionernas olika inriktningar framgår. En övergripande gemensam revisionsplan har redovisats. Revisionsnära uppdrag till revisionsbolagen lämnas endast efter beredning i revisionsutskottet. Revisorerna har utvärderats i revisionsutskottet med stöd av bland annat en enkät. Ersättning till revisorerna framgår av not 8 i Skandia Livs årsredovisning.

kod för bolagsstyrning

Skandia Liv är ett bolag i Old Mutualkoncernen. Old Mutual är noterat vid Londonbörsen och tillämpar den brittiska så kallade Combined Code. På grundval av bland annat den koden har Old Mutual, och i sin tur Skandia Livs moderbolag Skandia, policies för styrning som Skandia Liv följer i den mån det är förenligt med bolagets särskilda ställning. I ägarinstruktionen och anknutna policies regleras aktieägarens inflytande i bolaget. Den brittiska Combined Code bygger på en annan typ av regelverk än den svenska koden för bolagsstyrning. Den brittiska koden har dock påverkat den svenska kodens utformning. Syftet med den svenska koden är att utveckla styrningen av svenska bolag och främja förtroendet för näringslivet. Grundprincipen är att tillämpa koden genom "följ eller förklara", det vill säga att avvikelser från koden är tillåtna men måste förklaras. Utgångspunkten för Svensk kod

för bolagsstyrning är att i möjligaste mån följa den standard som etablerats i andra länders koder för bolagsstyrning, men med anpassning till aktiebolagslagen. Koden riktar sig främst till noterade bolag, men även till bolag som Skandia Liv, med ett stort antal försäkringstagare som står för bolagets riskkapital. Skandia Liv följer i tillämpliga delar Svensk kod för bolagsstyrning.

avvikelser från koden

Skandia Liv har valt att avvika från följande bestämmelser i koden:

Kodbestämmelse 1 – Bolagsstämma

Skandia Liv följer inte kodens regler om bolagsstämman eftersom bolaget bara har en ägare och stämman således inte är öppen.

Kodbestämmelse 2 – Val och arvodering av styrelse och revisor

Skandia Liv har ingen valberedning eftersom bolaget endast har en ägare. Det innebär att bolaget avviker från samtliga bestämmelser som rör en valberedning. Beredningen av revisorsval görs inom revisionsutskottet i Skandia Liv efter samråd med Skandia Livs moderbolag.

Kodbestämmelse 3.1 – Styrelsens uppgift

Genom att vinstutdelning från bolaget är förbjuden är inte uppgiften för styrelsen att främja ägarens intresse av avkastning på aktiekapitalet. Allt överskott i bolaget tillkommer försäkringstagarna och de försäkrade.

Kodbestämmelserna 4.2 och 4.4 – Styrelsens sammansättning

Sammansättningen av styrelsen styrs av särreglerna för icke vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag i försäkringsrörelselagen (jämför ovan).

Kodbestämmelse 9.1 – Ersättning till ledande befattningshavare

Bolagsledningens förmåner bestäms på styrelsenivå. Ett formellt ersättningsutskott finns dock inte.

Kodbestämmelse 10.4 – Revisionsutskott, finansiell rapportering och intern kontroll

Granskning av delårsrapporter – Bolagets revisorer granskar inte bolagets halvårs- eller niomånadersrapport. Avvikelse från Kodens bestämmelser sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna

intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen för 2008

Skandia Livs arbete med den interna kontrollen och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen har utgått från den internationellt allmänt använda så kallade COSO-modellen^{*)}. Redogörelsen som följer utgår från de begrepp och processer som finns i modellen.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och verkställande direktören inrättat. Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelse, verkställande direktör och ledning kommunicerar och verkar utifrån i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Detta har dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument såsom interna policies, riktlinjer, manualer och koder, instruktioner för attesträtt samt redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. Vidare har ett arbete gjorts för att samla alla företagsövergripande riktlinjer och policies i ett övergripande ramverk för att säkerställa tillgänglighet för alla inom bolaget. Därtill har hela IT verksamhetens kontrollmiljö kartlagts och dokumenterats.

Riskbedömning

Riskbedömningen identifierar och kartlägger väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Med utgångspunkt från bolagets väsentliga processer kartläggs risker och kontrollaktiviteter förknippade med dessa. Riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att hantera och begränsa risker och för att säkerställa att de risker som bolaget är utsatt för hanteras i enlighet med fastställda styrdokument.

Kontrollaktiviteter

Processer och risker avseende den finansiella rapporteringen är väl kartlagda och dokumenterade. Inom varje process finns idag ett flertal kontrollaktiviteter som syftar till att hantera

de risker som bedömts som väsentliga. Till varje process finns nyckelkontroller med utsedd ägare. Under 2008 har Skandia Liv arbetat vidare med att ytterligare förbättra de identifierade kontrollerna.

Information och kommunikation

Inom Skandia Liv finns etablerade informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Policies och standarder för finansiell rapportering finns tillgängliga och är kända för berörd personal.

Uppföljning

Skandia Liv följer löpande upp efterlevnaden av policies och riktlinjer samt utformningen och effektiviteten i kontrollstrukturen. En sammanställning över efterlevnaden av hos bolaget tillämpliga policies samt uppföljning av att brister åtgärdats görs av bolagets Compliance Officer. Denne svarar även för att styrelsen minst en gång per år får en skriftlig samlad utvärdering av detta. Chefaktuarierna ansvarar för de aktuariella beräkningarna samt utformning och uppföljning av de försäkringstekniska riktlinjerna. Bolagets ekonomiska situation och effektivitet bereds i revisionsutskottet och behandlas i styrelsen. Styrelsen erhåller kvartalsvis ekonomiska rapporter och informeras månadsvis om relevanta nyckeltal. Skandia Livs internrevisionsfunktion granskar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen baserad på den riskanalys och revisionsplan som fastställts av revisionsutskottet. Enheten Riskstyrning och riskkontroll ansvarar för uppföljning av bolagets operativa och strategiska risker.

Denna bolagsstyrningsrapport har inte varit föremål för granskning av revisorerna.

^{*)} COSO-modellen är framtagen av en amerikansk oberoende organisation, Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) och beskriver den interna styrningens och kontrollens olika beståndsdelar.